

החוג לקרימינולוגיה

שנה"ל תשע"ב

החוג לקרימינולוגיה

ראש החוג

פרופ' לנדאו שמחה

יועצת לענייני סטודנטים

ד"ר עין-טל עירית

חברי הסגל האקדמי *

פרופ' מן המניין: פרופ' לבנשטיין אריאלה, פרופ' לנדאו שמחה, פרופ' רהב גיורא.

מרצה בכיר: ד"ר עין טל עירית (מומחה), ד"ר שרעבי משה.

מרצה: ד"ר אמיתי גילה, ד"ר אלישע אתי, ד"ר ירון-ענת ענת.

עמית הוראה: פרופ' מש גוסטבו, השופטת שיטריט יפעת, ד"ר גלבע מאיר, ד"ר ויימן-זקס דנה, ד"ר לסקוב-פלד רונית, ד"ר מהל חיים, ד"ר פדידה גולן, עו"ד שחר תחיה.

* יתכנו שינויים ברשימת סגל ההוראה.

** דרגה מוצעת

מרכזת החוג

גב' אלקיים רות

טל': 04-6423496

פקס: 04-6423512

שעות קבלה: ימים א'-ה' 12:30 - 10:00 בניין רב תכליתי 2, קומה 1.

מענה טלפוני: ימים א'-ה' 09:00-10:30

e-mail: ravite@yvc.ac.il

מטרת הלימודים

כתחום מחקר, הקרימינולוגיה שואפת להבין את הגורמים השונים (ביו-פסיכו-סוציאליים) המביאים את היחיד או קבוצות חברתיות לכדי התנהגות עבריינית או סוטה. כמו כן עוסקת היא בדרכי ההתמודדות עם תופעות הפשיעה והעבריינות, תוך התייחסות להיבטים מניעתיים, ענישתיים וטיפוליים.

הלימודים לתואר ראשון בחוג לקרימינולוגיה נועדו, בין היתר, להקנות ידע בהבנת האדם (הן הנורמטיבי והן הסוטה) והחברה בה הוא פועל, ובהבנת הרצף שבין הנורמטיבי לסוטה. בשל כך לימודי התואר הראשון בקרימינולוגיה מגוונים וכוללים גם תחומים המשקים לקרימינולוגיה, כגון פסיכולוגיה, סוציולוגיה ומשפטים. מלבד שיעורי החובה כוללת התוכנית מגוון רחב של שיעורי בחירה וסמינריוני מחקר, המאפשרים לתלמידים העמקה בתחומים שיבחרו. בשל הגיוון בתוכנית הלימודים סגל החוג הינו מולטי-דיסציפלינארי.

התוכנית המוצעת יוצרת מסגרת ייחודית, המשלבת את התחומים התיאורטיים של הקרימינולוגיה- שהוא מדע התנהגותי- עם לימודים משפטיים ולימודים יישומיים של אכיפת החוק. התוכנית, מעצם היותה דו-חוגית, מיועדת לכל העוסקים והמתעדים לעסוק באכיפת החוק, טיפול בעבריינים, מניעת עבריינות וטיפול בבני נוער ומעוניינים לשלב לימודיהם עם לימודי דיסציפלינה נוספת. התוכנית נועדה להבטיח בסיס ידע, זיקות אקדמיות ותשתיות לכלי טיפול ראשוניים, לסטודנטים המעוניינים להמשיך את לימודיהם לתואר שני בקרימינולוגיה ו/או לעסוק במקצוע.

מבנה תוכנית הלימודים

משך הלימודים בתוכנית הוא שלוש שנים (ששה סמסטרים).

במסגרת התוכנית על הסטודנטים לצבור 60 נ"ז המורכבות מלימודי יסוד, קורסי חובה, קורסי בחירה, סמינריונים ופרקטיקום (כקורס בחירה למצטיינים) כמפורט להלן.

1. לימודי יסוד- שיעורי יסוד במדעי החברה-סטטיסטיקות, כתיבה מדעית ואוריינות תקשוב (יילמדו במסגרת החוג הנוסף בו לומד הסטודנט), ושיטות מחקר (יילמדו במסגרת החוג).
2. קורסי חובה- מורכבים ממקצועות הליבה בתחומי הסוציולוגיה, הפסיכולוגיה והקרימינולוגיה, בדגש והרחבה על תחום הקרימינולוגיה, תהליכי סטייה ואכיפת החוק.

3. מערך תרגול-תוכנית הלימודים בנויה כך שלקורסי החובה של שנה א' (וגם לחלק מהקורסים בשנה ב') מתווספים תרגילים, שמתקיימים בקבוצות לימוד קטנות (עד 30 תלמידים). התרגילים אינם מזכים בנקודות זכות אקדמיות ומטרתם להעניק לסטודנטים את מרב התמיכה והתרגול האפשריים.
4. קורסי בחירה בקרימינולוגיה-מגוון קורסים המוצעים בחוג ומאפשרים העמקה והרחבה של תחומים שנלמדו במסגרת קורסי החובה. הקורסים יעסקו בעבריינות וסטייה, בגישות טיפול ושיקום, בדין הפלילי ובמערכת אכיפת החוק.
5. סמינריון-הסטודנטים חייבים בבחירה והגשה של סמינריון מסכם בקרימינולוגיה, בהנחיית אנשי הסגל האקדמי הבכירים, תוך פיתוח יכולת ההבנה והחשיבה האקדמית. במסגרת זו יוצעו סמינריונים מחקריים ותיאורטיים, לבחירת הסטודנטים.
6. פרקטיקום-סטודנטים בשנה השלישית ללימודיהם יוכלו לבחור (במסגרת קורסי הבחירה) בקורס שמהותו עבודה מעשית בשדה. העבודה תבוצע במוסדות הקשורים בתחום הקרימינולוגיה (בתי סוהר, הרשות לשיקום האסיר, פנימיות, פרויקטים של על"מ וכדומה). העבודה תתבצע בהנחיית אנשי מקצוע מאותו מקום ובמקביל לשיעורים פרונטאליים ופגישות אישיות עם מרצה הקורס.

שנה א'				
קוד הקורס	שם הקורס	נ"ז	ש"ס	ציון עובר
21011	מבוא לסוציולוגיה	5	4	60
	מבוא לסוציולוגיה-תרגיל	0	2	
32321	מבוא לקרימינולוגיה	4	4	56
	מבוא לקרימינולוגיה-תרגיל	0	2	
32322	מבוא לפסיכולוגיה	4	4	56
	מבוא לפסיכולוגיה-תרגיל	0	4	
32323	פסיכולוגיה חברתית	4	4	56
32324	מבוא לפנולוגיה	4	4	56
סה"כ שנה א'		21	28	

תנאי מעבר
ציון ממוצע משוקלל של 70 לפחות.

שנה ב'				
קוד הקורס	שם הקורס	נ"ז	ש"ס	ציון עובר
32325	שיטות מחקר	4	4	56
	שיטות מחקר-תרגיל	0	4	
32333	תיאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה	2	2	56
32333	תיאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה-תרגיל	0	1	
32326	דיני עונשין	2	2	56
32327	סדרי דין ודיני ראיות	2	2	56
32328	פסיכופתולוגיה	4	4	56
	פסיכופתולוגיה-תרגיל	0	2	

60	2	2	דפוסי החברה הישראלית	32348
	1	0	דפוסי החברה הישראלית-תרגיל	32348
56	2	2	אכיפת החוק א'	32330
56	2	2	אכיפת החוק ב'	32331
56	2	2	קורסי בחירה	
32		22	סה"כ שנה ב'	

(מעודכן נכון ל- 09.08.11)

תנאי מעבר

ציון ממוצע משוקלל של 70 לפחות משנים א' ו- ב'.
סיום הקורס בשיטות מחקר בציון עובר.

שנה ג'

קוד הקורס	שם הקורס	נ"ז	שש"ס	ציון עובר
32332	סטייה חברתית	4	4	56
32334	ויקטימולוגיה	2	2	56
	סמינריון	6	4	60
	קורסי בחירה	6	6	
סה"כ שנה ג'		18	16	

קורסי חובה

מבוא לסוציולוגיה

הסוציולוגיה היא מדע העוסק בחקר יחסי הגומלין בין בני אדם ובניתוח מאפיינים של חברות ותרבויות שונות. מטרת הקורס היא להפגיש את התלמיד עם תחומים שונים הנוגעים למדע הסוציולוגיה (כגון תרבות, סטייה חברתית, ריבוד חברתי, סוציאליזציה וכו'), ולבחון אותן דרך נקודת המבט הסוציולוגית תוך ניתוח ביקורתי של המציאות החברתית באמצעות הפרספקטיבות התיאורטיות השולטות בתחום.

4 שש"ס / 5 נ"ז / ש' / 60

א' 21011 ד"ר משה שרעבי ד' 08: 30-11: 45

מבוא לסוציולוגיה-תרגיל

2 שש"ס / 0 נ"ז / ת'

א' 21011 גב' שני כברה ב' 08: 30-10: 00

א' 21011 גב' עמית רוטמן ב' 10: 15-11: 45

מבוא לקרימינולוגיה

הקורס מקנה לסטודנט ידע והבנה בתחומי ההוויה האנושית הנורמאלית והסוטה. יוצגו תיאוריות קרימינולוגיות שונות, דרכי מחקר בקרימינולוגיה, תיאוריות להבנת הפשיעה, הסברים ביולוגיים, פסיכולוגיים וסוציולוגיים לעבריינות. הקורס יעסוק בליקויים במבנה האישיות, סוגי עבריינות, משפחה וסוציאליזציה כגורמי עבריינות, תנאים אקולוגיים וגורמים כלכליים, אנומיה וסטייה חברתית, הסטיגמה של הסטייה; כל זאת תוך הצגת דוגמאות מההוויה הישראלית בכלל ומתוך עולם הפשע בפרט.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ש' 32321 ד"ר עירית עין טל סמ' א' ב' 12: 15-13: 45, סמ' ב' ה' 14: 15-15: 45

מבוא לקרימינולוגיה-תרגיל

2 שש"ס / 0 נ"ז / ת' / 56

ש' 32321 גב' שרי וינטרוב-גוטמן סמ' א' ב' 16: 15-17: 00, סמ' ב' ב' 13: 00-13: 45

ש' 32321 גב' שרי וינטרוב-גוטמן סמ' א' ב' 17: 00-17: 45, סמ' ב' ב' 14: 15-15: 00

ש' 32321 גב' שרי וינטרוב-גוטמן סמ' א' ב' 18: 15-19: 00, סמ' ב' ב' 12: 15-13: 00 (מעודכן נכון ל- 11.10.11)

מבוא לפסיכולוגיה

הקורס מהווה מפגש ראשוני של סטודנטים עם תחום הפסיכולוגיה ומטרתו הינה להקנות ידע בסיסי בתחומי הפסיכולוגיה העיקריים: גישות מרכזיות בפסיכולוגיה, שיטות מחקר במדעי החברה, יסודות פיזיולוגיים של התנהגות, פסיכולוגיה התפתחותית, חישה, תפיסה, מודעות, למידה, זיכרון, שפה וחשיבה, הנעה, רגש, הבדלים בין אישיים ומדידתם, אינטליגנציה, אישיות, מצבי לחץ, פסיכולוגיה חברתית, פסיכולוגיה אבנורמלית ופסיכותרפיה.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ש' 32322 ד"ר ענת ירון-ענתר ג' 10: 15-11: 45

מבוא לפסיכולוגיה-תרגיל

4 שש"ס / 0 נ"ז / ת' / 56

ש' 32322 גב' יוליה ריטוב סמ' א' ג' 8: 30-10: 00, סמ' ב' ב' 08-30-10-00 (מעודכן נכון ל- 12.3.12)

ש' 32322 גב' יוליה ריטוב סמ' א' ג' 14: 15-15: 45, סמ' ב' ב' 12: 15-13: 45

ש' 32322 גב' יוליה ריטוב סמ' א' ג' 16: 15-17: 45, סמ' ב' ב' 14: 15-15: 45

פסיכולוגיה חברתית (דגש על תהליכי סטייה)

הקורס יציג בפני התלמידים את עולם התוכן של הפסיכולוגיה החברתית תוך התמקדות בנושאים שיש להם חשיבות מיוחדת לקרימינולוגיה, ובמיוחד לנורמות והפרתן. נפתח בדיון קצר במסגרתו של עולם התוכן הנדון ובגישות העיקריות להמשגת הנושאים והשאלות. אחר כך נדון בסיטואציות החברתיות האלמנטריות: כיצד משתנה התנהגות בנוכחותם של אחרים. מכך נעבור להסדרת ההתנהגות בין בני-אדם שונים, ומכך לנורמות ולקשר שלהן לתרבות. לאחר הדברים האלה נעסוק בנושאים המרכזיים: נורמות חברתיות, קונפורמיות וציות. בהמשך ידון הקורס בקבוצות ובהתנהגות האנשים במסגרתן.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ב' 32323 פרופ' גיורא רהב ב' 08: 30-11: 45

פנולוגיה

הקורס מקנה לסטודנט ידע בסיסי בנושאים הקשורים להתפתחות הענישה משחר ההיסטוריה ועד לתקופה המודרנית; הבנת תפיסת הענישה מן ההיבט הפילוסופי, המוסרי, הדתי, החברתי והפסיכולוגי; יידונו נושאים הקשורים למטרות הענישה, מגבלות הענישה ותוצאותיה; סקירת דרכי ענישה החל מתקופת התורה ועד לתקופה המודרנית; הבנת דרכי ענישה, דרכי יישום והשימוש בהן כפונקציה לשינויים שחלו בחברה המערבית במהלך התפתחותה; כך יידונו יתרונות וחסרונות של דרכי הענישה השונות, דרגות הפעלתן ומטרותיהן, תוך התמקדות בתקופה המודרנית; המאסר ועונשים חלופיים.

ש"ש / 4 נ"ז / ש' / 60

ש' 32324 ד"ר עירית עין טל סמ' א' ב' 15-15: 45, סמ' ב' ה' 15-17: 45

שנה ב'

שיטות מחקר

מטרת הקורס היא להקנות לתלמידים מושגים בסיסיים בתפיסת העולם המדעית ובטכניקות המקובלות במדעי החברה, תוך הדגשה והדגמה של הבעיות הייחודיות והגישות הנמצאות בשימוש בקרימינולוגיה.

4 ש"ש / 4 נ"ז / ש' / 56

ש' 32325 פרופ' גיורא רהב סמ' א' ב' 15-11: 45, סמ' ב' ה' 10: 30-10: 00

שיטות מחקר-תרגיל

4 ש"ש / 0 נ"ז / ת' / 56 (מעודכן נכון ל- 09.08.11)

ש' 32325 גבי מיכל שמיר א' ב' 15-13: 45, סמ' ב' ה' 15-17: 45

ש' 32325 גבי עינת רש"ל א' ב' 15-13: 45, סמ' ב' ה' 15-17: 45

דיני עונשין

הקורס נועד להקנות לסטודנטים מושגי יסוד בתחום המשפט הפלילי המהותי: תכליתו ויעדיו, עקרונות היסוד שלו, היבטיו החוקתיים, מבנהו הנורמטיבי והכרת יסודותיהן של העבירות הפליליות לסוגיהן. במהלך הדיון בנושאי הקורס, תשולבנה גם דוגמאות מרכזיות של מקרים העומדים על סדר היום המשפטי בארץ ובעולם.

2 ש"ש / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 32326 עו"ד תחיה שחר ב' 10: 15-11: 45

סדרי דין ודיני ראיות

מטרת הקורס להקנות לסטודנטים מושגי יסוד בתחום המשפט הפלילי הדיוני, על שלביו השונים: החל מן הפתיחה בחקירה משטרתית, עובר דרך הליכי מעצר, חקירה ומשפט וכלה בהליכי ערעור, דיון נוסף ומשפט חוזר. במסגרת זו ייבחנו דיני הראיות הנוהגים, דוגמת הודאת נאשם, עדות שיטה ומעשים דומים, הכלל האוסר עדות שמיעה וחרגיו, וכו'.

2 ש"ש / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 32327 עו"ד תחיה שחר ב' 12: 15-13: 45

פסיכופתולוגיה

בקורס נכיר הפרעות ומחלות שונות המוגדרות כאבנורמליות/פסיכופתולוגיות. מתוך כך תבחן ההבחנה בין נורמאלי לאבנורמאלי ויבחנו מושגי יסוד בתחום הפרעות הנפש. כחלק מהבנת פסיכופתולוגיה, תבחן התהוות של פסיכופתולוגיה והתיאוריות המסבירות אותה. הקורס יעסוק גם בהכרה של הסיווג המקובל בעולם להפרעות השונות ובחינת הסימפטומים העיקריים המאפיינים אותן (על-פי ספרי האבחנות ה-DSM 4 וה-ICD-10). ההפרעות תוצגנה תוך התייחסות לגורמים השונים להפרעה: ביולוגיים, פסיכו-חברתיים וסביבתיים. בנוסף, ייבחנו היבטים טיפוליים (ביו-פסיכו-סוציאליים). לבסוף, ייבחן ההיבט החוקי בהקשר של פסיכופתולוגיה, נקודת המפגש בין עבריינות ופסיכופתולוגיה (פסיכיאטריה משפטית) ובתוך כך גם עניין המסוכנות בקרב חולי נפש.

4 ש"ש / 4 נ"ז / ש' / 56

ש' 32328 ד"ר ענת ירון-ענתר ג' 08: 30-10: 00

פסיכופתולוגיה-תרגיל

2 ש"ש / 0 נ"ז / ת' / 56 (מעודכן נכון ל- 09.08.11)

ש' 32328 גבי יוליה ריטוב ג' 11: 00-11: 45 (מעודכן נכון ל- 28.11.11)

דפוס הישראלי

מטרת הקורס היא לפרוש בפני הסטודנט יריעה רחבה על המתרחש בחברה הישראלית, הבנויה מקבוצות אתניות, מגזרים דתיים, לאומיים, שכבות חברתיות, תרבויות משנה ואידיאולוגיות הנפרסות על פני קשת רחבה. הקורס ינסה לספק לסטודנט ידע על המקורות החברתיים-היסטוריים של החברה הישראלית, גבולות החברה הישראלית והשסעים המאפיינים אותה.

2 ש"ס / 2 נ"ז / ש' / 60

ב' 32348 ד"ר גולן פדידה ה' 10:15-11:45

דפוס הישראלי-תרגיל

1 ש"ס / 0 נ"ז / ת'

ב' 32348 מר שלום בוקניק ב' 18:15-19:00

ב' 32348 מר שלום בוקניק ב' 19:00-19:45

אכיפת החוק א'-משטרה בחברה דמוקרטית

הקורס נועד להקנות מושגי יסוד וידע בסיסי בנוגע לתפקיד המשטרה בחברה דמוקרטית, הפונקציות שהיא ממלאת ואופני מימושו. באמצעות סקירה הסטורית של משטרה ושיטור בעולם ובישראל נציג ונדון באופן ביקורתי בסוגיות ובדילמות המרכזיות של משטרה ושיטור בחברה חופשית, הן מבחינה תיאורטית והן מבחינה מעשית.

2 ש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 32330 ד"ר מאיר גלבע ג' 14:15-15:45

אכיפת החוק ב'-מערכת המשפט, הענישה והטיפול

הקורס הינו קורס המשך לקורס אכיפת החוק א'-משטרה בחברה דמוקרטית. הקורס יקנה ידע על מערכות אכיפת החוק בישראל (בית משפט, ש"ס, שירות המבחן לנוער ולמבוגרים) והטיפול בעוברי חוק. יידונו נושאים שונים הקשורים לשיקום עבריינים ואסירים-משוחררים במוסדות ענישה ותיקון, לצד דרכי ההתערבות

2 ש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 32331 ד"ר אתי אלישע ב' 08:30-10:00

תיאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה

הקורס יעסוק בעיצובה של החשיבה הקרימינולוגית לאחר המהפכות החברתיות של שנות ה-60 וה-70 בארה"ב ובאירופה. הקורס יסקור תיאוריות ביקורתיות-חברתיות של הבנייה חברתית, תיאוריות שמאל חדשות כמו גם תיאוריות נאו-שמרניות משנות ה-80 ואילך, תיאוריות פוסט-מודרניות לעבריינות וכן תיאוריות פמיניסטיות. הדיון בתיאוריות יתקיים בתוך ההקשר החברתי, ההיסטורי, הפוליטי והתרבותי בו צמחו, וכמו כן יתמקד בהשלכות שהיו להן על המדיניות החברתית בהקשר בו עלו.

2 ש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 32333 ד"ר גילה אמיתי ב' 14:15-15:45

תיאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה- תרגיל

1 ש"ס / 0 נ"ז / ת' / 56

א' 32333 גבי שרי וינטרוב-גוטמן ב' 08:30-09:15

א' 32333 גבי שרי וינטרוב-גוטמן ב' 09:15-10:00

שנה ג'

סטייה חברתית

סטייה חברתית הינה מושג דינמי וההגדרות לגבי סטייה ונורמה ולגבי התגובה הראויה לסטייה משתנות ללא הרף. הקורס יעסוק בהגדרות שונות לסטייה החברתית, מקורות ההגדרות והביקורות עליהן. הקורס יתמקד בעיקר בעיצובה של תגובה החברתית לסטייה ובעיצובם של מנגנוני הפיקוח החברתי. בתוך כך, הקורס יצא מתוך הביקורות על התפישה הפוזיטיביסטית לסטייה שהעבירו את מוקד החקירה משאלות על הסטייה והסוטה לשאלות על תהליכים חברתיים של הגדרת הסטייה ותהליכי התגובה החברתית לסטייה. יידונו מושגים של פיקוח חברתי, יחסי כוחות חברתיים ושיח חברתי, הבניה חברתית של סטייה והתנגדות להגדרות על ידי סוכנים חברתיים, כל זאת תוך ביסוס הדיון על התקיימותם של תהליכי הגדרה ופיקוח במציאות הישראלית והעולמית.

4 ש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

ש' 32332 ד"ר גילה אמיתי ב' 10:15-11:45

ויקטימולוגיה

הקורס עוסק בגורמים המעורבים בהסבר של קרבנות מאירוע פלילי. מטרת הקורס הינה לחשוף את הסטודנט להתפתחות היסטורית של המושג קורבנות, ומקומה של תורת הקורבן בקרימינולוגיה. בהמשך הקורס יעסוק בתיאוריות עיקריות לניבויי הקורבן, דהיינו תיאוריות רציונאליות, "האשמת" הקורבן, ותיאוריות סביבתיות.

נושאים נוספים שנידון בקורס כוללים ההגדרה של קרבנות מפשיעה, דרכים למדידת שיעור הקורבנות באוכלוסייה, הגורמים החברתיים המסבירים את הסוגים השונים של קרבנות מפשיעה וחשיפה לגישות תיאורטיות המסבירות אותה.

2 ש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 32334 פרופ' גוסטבו מש ב' 45: 15-17: 16

סמינריון

פשיעה אלימה (סמינריון מחקרי)

בסמינריון זה יעשה ניתוח של הפשיעה האלימה לסוגיה, מן ההיבט הפסיכולוגי, הסוציולוגי-תרבותי והאפידמיולוגי, תוך דגש על תרומת הקרימינולוגיה בנושא זה. תשומת הלב תיוחד למכלול הגורמים האישיים הפנימיים, הבין אישיים, והמצביים המשפיעים על תופעת האלימות בחברה. הסמינריון יתנהל כסמינר מחקר. בשל ההשקעה הרבה יותר הנדרשת בעבודה אמפירי, ניתן יהי לעשות את העבודות בזוגות, באישור המורה.

4 ש"ס / 6 נ"ז / ס' / 60

ק: 32325, סיום חובות באנגלית

ש' 32360 פרופ' שמחה לנדאו ב' 45: 13-15: 12

עבריינות נוער-מניעה, אכיפה וטיפול (סמינריון מחקרי) (מעודכן נכון ל-17.08.11)

במהלך הסמינריון ייבחנו סוגיות שונות הקשורות לבני נוער עוברי חוק בהיבטים של מניעה, אכיפה וטיפול: החוקים העומדים בבסיס הטיפול בקטינים עוברי חוק בישראל ובמדינות שונות בעולם; דרכי מניעה ודרכי התערבות של גופים פורמאליים ובלתי פורמאליים (משטרה, בית משפט לנוע, שירות המבחן לנוער, ארגונים ועמותות פרטיות כדוגמת על"ם; וחלופות להליך הפלילי (הליכי צדק מאחה). הסמסטר הראשון יוקדש להקניית ידע תיאורטי בנושא הסמינריון כמפורט לעיל ולהנחיה אישית, הסמסטר השני יוקדש להצגת רפראטים ע"י הסטודנטים בכתה, בהתאם לנושא הנבחר ובתיאום עם המרצה

4 ש"ס / 6 נ"ז / ש' / 60

ק: 32325 סיום חובות באנגלית

ש' 32361 ד"ר אתי אלישע ב' 45: 13-15: 12

לקויות למידה כגורם סיכון לסטייה חברתית (סמינריון מחקרי) (מעודכן נכון ל-17.08.11)

קיים קשר סטטיסטי בין לקויות למידה לעיסוק בסטייה חברתית ועבריינות. הסמינריון יעסוק במאפיינים מרכזיים של ילדים ובני-נוער עם לקויות למידה, ויעסוק בקשר בין קיומן של לקויות למידה לבין חוסן וסיכון וכן, סטייה חברתית. הסמינריון יסקור את אופני ההתמודדות האישיים, המשפחתיים והמערכתיים עם הלקות בעיקר בשנות בית הספר וכן לאחר מכן בבגרות בתחומי התעסוקה, החיים האישיים וכן הגיוס לצה"ל. כמו כן ננסה להבין את התהליכים שמובילים לתלמידים לקויי למידה למצבי סיכון ומצוקה ואת יחסן של החברה והרשויות החברתיות לנוער בסיכון בכלל ולנוער לקוי למידה בפרט. נדון בהתערבות בקרב לקויי למידה בבית הספר ובמוסדות רווחה ותיקון וכן, בהתבוננות חברתית ביקורתית על מונח לקויות הלמידה ובתרומת השיח החברתי להיותן גורם סיכון.

4 ש"ס / 6 נ"ז / ש' / 60

ק: 32325 סיום חובות באנגלית

ש' 32362 ד"ר גילה אמיתי ב' 45: 13-15: 12

קורסי בחירה

שנה א'

עבירות צווארון לבן (מעודכן נכון ל-26.09.11)

בקורס נבחנים המקורות של המושג עבריינות הצווארון הלבן ואת התפתחותו מאז שטבע אדוין סתרלנד את המונח. הקורס כולל דיונים בהיקף התופעה, על מאפייניה הייחודיים השונים ועל סוגי העבירות הנכנסות תחת מושג זה, על שיקולי הענישה, על יחס בתי המשפט ועל יחס הציבור לתופעה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 32363 ד"ר מאיר גלבע ג' 45: 15-17: 16

פסיכולוגיה משפט וקרימינולוגיה

הקורס יעסוק בנושאים הקשורים לעולם הפסיכולוגיה, המשפט ולקרימינולוגיה. הקורס יתמקד בסייג אי השפיות, בזיכרון האנושי והטיות שיפוט, בשיטות הקיימות לאבחון ולגילוי שקרים, בשכנוע ובקבלת החלטות, בסוגיית עדויות ילדים ובאינטראקציה בין החוקר לנחקר ולעד. הקורס יכלול טעימה מעולם הפסיכולוגיה ושילובה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 32347 ד"ר דנה וימן-זקס ב' 16: 15-17: 45

אינטרנט עבריינות וקורבנות

חברת המידע יוצרת הזדמנויות חדשות לעבריינות ומספקת אפשרויות טכנולוגיות לעבריינות מתחכמת יותר, ומצליחה להגיע למספר רב יותר של קורבנות פוטנציאליים. טכנולוגיות תקשורת ומידי תומכות ביצירת רשתות חברתיות מבוזרות והטרונגויות ואינטרנט כאמצעי תקשורת מזוהה כמדיה השימוש בה מעודד התנהגויות בלתי מבוקרות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 32346 פרופ' גוסטבו מש ב' 14: 15-15: 45 (מעודכן נכון ל- 10.10.11)

שנה ב'

זיהוי דפוסים חוזרים

הקורס יעניק ידע תיאורטי ומעשי על דפוסים התנהגותיים ומאפיינים חוזרים אצל עבריינים אלימים סדרתיים (רוצחים ועברייני מין סדרתיים), שיכולים לסייע בהיבטים של זיהוי, מניעה ומעצר. הקורס יחשוף את הסטודנטים לאיסוף שיטתי של ידע, ניתוחו והצלבתו עם מקורות מידע שונים, לשם השגת תמונה כוללת על עבריינים סדרתיים אלימים. זאת על בסיס תיאוריות ומחקרים אקדמיים לצד סרטים תיעודיים אודות עבריינים סדרתיים אלימים ש/נתפסו (רובם מארה"ב, קנדה ואוסטרליה), תוך התנסות פעילה עם החומר הנלמד בכיתה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 32339 ד"ר אתי אלישע ב' 14: 15-15: 45

פקודת הסמים המסוכנים

הכרת הוראות "פקודת הסמים המסוכנים", על רקע התופעה הכלל עולמית של בעיית הסמים, היקפה, נזקיה והשלכותיה על החברה בכלל ועל הפרט, תוך שימת דגש על תכלית החקיקה כאחת הדרכים להתמודדות עם תופעת הסמים, בצד אמצעי טיפול ומניעה אחרים. סוגיות משפטיות בפקודת הסמים: עבירות הסמים למיניהן: החזקת סם, עסקאות שונות בסמים, הדחת קטינים לסם, החזקת סם מותרת, שיקולי מניעה וענישה, מעצר וחיפוש בעניין סמים, הוראת חוק מיוחדות לטיפול בעברייני סמים, חילוט רכוש שנצבר כתוצאה מעיסוק סמים.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 34005 השופטת יפעת שיטרית ב' 16: 15-17: 45

סייגים באחריות הפלילית

בבסיס הקורס עומדת השאלה: האם כל מבצע פשע, חייב לתת את הדין? בפני הסטודנטים תיחשף קשת ההגנות הניתנות לעומד לדין פלילי במסגרת החוק בישראל. שכרות, סמים וליקוי נפשי, הם חלק מההגנות אשר יתבררו בקורס. במהלך הלימוד, יושם דגש על פטור מאחריות פלילית מטעמים של מחלת נפש, הגנה עצמית ועוד, וזאת לאור משפטים אשר נדונו בבית המשפט השונים בישראל בתקופה האחרונה ואשר עמדו על סדר היום הציבורי במדינה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 34121 השופטת יפעת שיטרית ב' 16: 15-17: 45

היבטים יישומיים של עדויות ילדים

הקורס יעסוק ברקע התיאורטי והמחקרי לראיון ילדים בהקשרים משפטיים ויאפשר התנסות ותרגול מיומנויות ראיון אפקטיביות. הסטודנטים יכירו את הגורמים להתפתחותיים והסביבתיים המשפיעים על עדות ודוח של ילדים ובהמשך יישמו כלים מדעיים לראיון מותאם התפתחות באמצעות סימולציות וראיון אקטיבי של ילדים.

4 שש"ס / 4 נ"ז / ש' / 56

א' 31084 ד"ר תמר דרויש ה' 12: 15-15: 45

שיקום עבריינים בקהילה ובכלא

הקורס יעניק היכרות עם תיאוריות וגישות שונות לשיקום עבריינים, בדגש על אלו המעוצבות מפרספקטיבה קרימינולוגית "חיובית" שלרוב אינן זוכות להדגשה בשיח ובמחקר הקרימינולוגי המסורתי

(למשל, גורמי הגנה וחוסן, חדילה-מפשיעה, ביוש רה-אינטגרטיבי, צמיחה פוסט טראומטית, קבלה חברתית, ביוש רק-אינטגרטיבי, צדק, מחאה), ואשר מיושמת חלקית בפרקטיקת השיקום בארץ ובמדינות שונות בעולם. בנוסף, הסטודנטים ייחשפו לתוכניות טיפוליות עכשוויות המיועדות לשיקום עבריינים בקהילה ובכלל, המדגישות פיתוח של חזקות וכישורים פרו-סוציאליים ונמצאו כמסייעות להשתלבותם התקינה בחברה הכללית ולהפחתת רצידיביזם.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 32345 ד"ר אתי אלישע ב' 16: 15-17: 45 (מעודכן נכון ל- 09.08.11)

עבירות צווארון לבן

בקורס נבחנים המקורות של המושג עבריינות הצווארון הלבן ואת התפתחותו מאז שטבע אדוין סתרלנד את המונח. הקורס כולל דיונים בהיקף התופעה, על מאפייניה הייחודיים השונים ועל סוגי העבירות הנכנסות תחת מושג זה, על שיקולי הענישה, על יחס בתי המשפט ועל יחס הציבור לתופעה.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 32363 ד"ר מאיר גלבוש ג' 16: 15-17: 45

שנה ג'

טיפול ושיקום עוברי חוק

הקורס נועד להקנות: יסודות בהבנה של תהליכי שיקום וטיפול של עובר החוק. חקירה והבנת שיטות טיפול שונות תוך התייחסות לבעיות ייחודיות. הכרת ארגון ופעילות מערכת שירותי הטיפול בעברייני בישראל ומגע הגומלין שלהם עם מערכת אכיפת החוק.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 32336 ד"ר חיים מהל ב' 16: 15-17: 45

פרקטיקום (ילמד בצמוד לקורס טיפול ושיקום עוברי חוק)

הקורס הינו קורס בחירה המיועד לסטודנטים בשנה השלישית ללימודיהם. מהותו ומטרתו של הקורס: התנסות מעשית מודרכת במקומות הקשורים לתחום הקרימינולוגיה והפסיכולוגיה. הקורס מתקיים במתכונת של הרצאה במכללה, התנסות מעשית במקומות רלבנטיים שיקבעו מראש וכן הדרכה במקום ההתנסות על-ידי איש מקצוע מתחום מדעי ההתנהגות, המועסק במקום.

מטרות הקורס הן לשלב את הסטודנטים במקומות התנסות, העובדים עם אוכלוסיות בעלות קשיים שונים, כדי להקנות להם התנסות מעמיקה באחד התחומים של הקרימינולוגיה, כל זאת תוך הדרכה מעשית בשטח. ההתנסות וההדרכה נועדו להקנות לסטודנט כלים רלוונטיים לתחום הקרימינולוגיה ולסייע לו לשפר את הכלים האלה. בנוסף, הקורס נועד לאפשר לסטודנט להטמיע את הידע התיאורטי הנלמד בקורסים שונים בהתנסות בשטח, לאפשר הכרות אישית קרובה עם המסגרות שבהן מועסקים אנשי מקצוע מתחום הקרימינולוגיה ומדעי ההתנהגות, ולאפשר היכרות עם תחומים שונים: טיפולי, ענשתי, חינוכי ומניעתי, תוך התמודדות עם דילמות הקשורות בתחומים אלו. אופייה של ההתנסות ייקבע בהתאם לאופי המקום, אך בכל מקרה יהיה אחד מהשלושה: קבוצתי, פרטני או עבודה עם אוכלוסיה משתנה.

4 שש"ס / 4 נ"ז / פ' / 56

ש' 32349 ד"ר ענת ירון-ענתר ב' 14: 15-15: 45

עבירות וסטיות מין

הקורס יעסוק בהגדרת המושגים 'סטיות מין' ו'עבירות מין', בהכרת סוגי הסטיות והעבירות, עברייני-מין וקורבנות. יידונו גישות תיאורטיות להסבר סטייה מינית, יחסי קרבן-עבריין המין, אבחון עברייני מין, וכן קורבנות בעבר כגורם מסביר להתנהגות מינית סוטה. בין העבירות שידונו: אונס, פדופיליה וגילוי עריות.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

א' 32338 ד"ר עירית עין-טל ב' 08: 30-10: 00

מוסדות כוללניים

הקורס יעסוק בניתוח המאפיינים הייחודיים של ארגונים חברתיים הנכנסים לקטגוריה של מוסדות כוללניים על פי גופמן כגון בתי חולים פסיכיאטרים בתי אבות פנימיות וכו', וכן ינסה למצוא מאפיינים אלו במוסדות שונים כגון בית הספר, קיבוץ וכו'. בנוסף, יבחן בית הסוהר כדוגמא טיפוסית למוסד כוללני, זאת תוך סקירת ההיסטוריה של עונש המאסר, תיאור המאסר המודרני ובעיותיו, דיון במושגים סוציולוגיים שונים הקשורים בו והצעת חלופות למאסר. הקורס יציג מוסדות תיקון הקיימים בקהילה, בעיקר מוסדות הקשורים לחלופה למאסר (מבחן, של"צ) ומוסדות הקשורים לשיקום האסיר.

2 שש"ס / 2 נ"ז / ש' / 56

ב' 32335 ד"ר רונית לסקוב-פלד ב' 08: 30-10: 00